

Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană și este cofinanțat de Suedia prin intermediul Fundației Est-Europene

**ANTREPRENORIATUL SOCIAL ȘI TINERII DIN MOLDOVA PENTRU O SOCIETATE
MAI INCLUSIVĂ, DURABILĂ ȘI INOVATIVĂ / GoYouth +**

TEMA nr.13

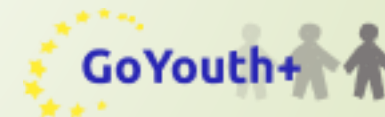
Controlul de stat asupra activității de întreprinzător

*Proiectul GoYouth+ este implementat de Asociația Henri Capitant de Cultură Juridică /AHCCJ
(Grant nr.979)*

Association
Henri Capitant

www.henricapitant.md / www.haitinere.md

Obiective de referință

powered by
moldcell
FOUNDATION

- ◇ De a aprecia principiile fundamentale ale controlului
- ◇ De a delimita prevederile generale privind controalele și cadrul legal de reglementare
- ◇ De a clasifica atribuțiile autorității de supraveghere a controalelor
- ◇ De a identifica drepturile autorităților de supraveghere a controalelor
- ◇ De a destinge obligațiile autorității de supraveghere a controalelor
- ◇ De a clasifica tipurile de control
- ◇ De a consolida procedura de control

Bibliografie recomandată

1. Codul contravențional al Republicii Moldova,
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=113262&lang=ro
2. Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi
(Capitolul VI1 art. 36/1 – 36/5)
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=124919&lang=ro
3. Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr.
131 din 08.06.2012, https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=107513&lang=r
4. Hotărârea Guvernului nr.1141 din 04.10.2006 cu privire la modul de
ținere a Registrului de reclamații
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=59183&lang=ro

CONTACT

Evaluare inițială a cunoștințelor în domeniul Controlului de stat a AÎ

powered by
moldcell
FOUNDATION

- ❖ **CE ESTE CONTROLUL DE STAT A AÎ?**
- ❖ **CINE POT FI SUPUȘI AI CONTROLULUI DE STAT A AÎ?**
- ❖ **CE SE SUBÎNȚELEGE PRIN AUTORITĂȚILE DE STAT DE CONTROL?**
- ❖ **ÎN CE DOMENII SE POATE DE EFECTUAT CONTROLUL DE STAT A AÎ?**

1. Principiile fundamentale ale controlului

- ◇ a) prevenirea încălcării legislației prin aspectul consultativ al controlului;
- ◇ b) obiectivitate și imparțialitate la planificarea și desfășurarea controlului de stat;
- ◇ c) efectuarea controlului în baza analizei și evaluării riscurilor;
- ◇ d) prezumția bunei-credințe și a respectării legislației de către persoana supusă controlului;
- ◇ e) transparența actelor individuale și de reglementare emise de organul de control;
- ◇ f) legalitatea și respectarea competenței stipulate expres de lege de către organul de control;
- ◇ g) proporționalitate a controlului și oportunitate la inițierea lui;
- ◇ h) proporționalitate și oportunitate în ceea ce privește durata și desfășurarea controlului;
- ◇ i) evidența tuturor acțiunilor și actelor de control;
- ◇ j) dreptul de a contesta orice fapt sau orice act al inspectorului și de a repara prejudiciul cauzat;
- ◇ k) neadmiterea interesului patrimonial al inspectorului;
- ◇ l) neadmiterea afectării și/sau suspendării activității persoanei supuse controlului;
- ◇ m) confidențialitatea informațiilor cu privire la persoana controlată;
- ◇ n) îndeplinirea conștiincioasă a funcțiilor de control;
- ◇ o) evitarea conflictului de interese între inspector sau conducătorul organului de control și persoana supusă controlului.

2. Prevederi generale privind controalele

Association
Henri Capitant

powered by
moldcell^{cc}
FOUNDATION

- ❖ **Control este:**
 - orice formă de verificare, revizie, audit, evaluare și/sau analiză exercitată de către un organ de control,
 - cu scopul de a constata respectarea legislației și de a verifica unele fapte relevante pentru domeniul de control al organului în cauză, la fața locului și/sau prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației.
- ❖ **În timpul desfășurării controlului, organul de control poate solicita doar informația care este obligatorie de a fi deținută și acordată conform legii de către persoana supusă controlului.**
- ❖ **În cazul efectuării controlului prin solicitare directă de la persoana controlată a documentației și a altei informații, aceasta:**
 - în termen de 5 zile lucrătoare de la data recepționării solicitării motivate, este obligată să prezinte organului de control informația și documentele specificate în solicitare.
 - neprezentarea informației solicitate constituie temei pentru inițierea, în termen de 10 zile lucrătoare, a unui control la fața locului.
- ❖ **Organul de control este în drept să efectueze controlul asupra persoanei supuse controlului doar în cazul în care legea stabilește procedura, durata controlului, precum și dreptul organului de a efectua controlul în cazul și circumstanțele date.**
- ❖ **Organul de control este în drept să efectueze controlul doar în privința aspectelor ce țin de competența sa, stabilită expres de lege.**
- ❖ **Au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autoritățile/ instituțiile publice stabilite în anexa la prezenta lege, în limitele corespunzătoare.**

I. Lista organelor de control și domeniile aferente acestora

Nr. crt.	Organul de control	Domeniul
1	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	Sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare aflate în uz pe întreg lanțul alimentar, producerea și circulația vinului și produselor alcoolice, protecția consumatorilor în domeniul alimentar. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent
2	Agencia pentru Pro5. Consuma & Suprav.Pieței	Supravegherea pieței privind produsele nealimentare și conformitatea serviciilor (inclusiv turistice), protecția consumatorilor, inclusiv în activitatea în domeniul jocurilor de noroc, metrologie, jocuri de noroc. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent
3	Agencia pentru Supraveghere Tehnică	Siguranța obiectelor industriale periculoase, siguranța antiincendiară și protecție civilă, construcții și urbanism, supravegherea pieței privind materialele de construcție și utilajele/obiectele industriale periculoase, geodezie și cartografie. Protecția consumatorilor în domeniul securității industriale și construcțiilor. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent
4	Agencia Națională pentru Sănătate Publică	Supravegherea sănătății publice, circulația medicamentelor, produselor parafarmaceutice, controlul dispozitivelor medicale, inclusiv al siguranței radiologice și nucleare a acestora, și al serviciilor prestate de instituțiile medicale, activitatea farmaceutică, activitatea în domeniul transplantului. Protecția consumatorilor în domeniul produselor medicamentoase, farmaceutice și parafarmaceutice, al serviciilor prestate de instituțiile farmaceutice și medicale, precum și în domeniul altor produse și servicii puse la dispoziția consumatorului de întreprinderile și instituțiile farmaceutice și medicale. Circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor. Supravegherea pieței privind produsele nealimentare din domeniile reglementate, inclusiv materialele care vin în contact cu produsele alimentare introduse pe piață, cu excepția celor aflate în uz pe întreg lanțul alimentar
5	Inspectoratul pt Prot. Mediului	Protecția mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizarea subsolului și resurselor naturale. Supravegherea pieței privind ambalajele și deșeurile de ambalaje
6	Ser○al Vamal	Respectarea măsurilor de politică economică, a drepturilor de import și de export la introducerea și la scoaterea bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova. Respectarea legislației vamale la introducerea și scoaterea bunurilor în/din destinația vamală
7	Serviciul Fiscal de Stat	Domeniul fiscal, respectarea obligațiilor pecuniare față de bugetul public național în limita competenței stabilite de lege, față de bugetul asigurărilor sociale de stat și calcularea corectă și virarea în termen a primelor de asigurare obligatorii de asistență medicală

powered by
moldcell^{cc}
FOUNDATION

powered by
moldcell^{cc}
FOUNDATION

8	Agenția Națională Transport Auto	Îndeplinirea condițiilor acordurilor internaționale în domeniul transportului rutier. Protecția consumatorilor în domeniul transportului rutier. Combaterea transportului rutier ilicit. Respectarea de către operatorii de transport rutier a cerințelor de calitate și securitate în cadrul prestării serviciilor de transport rutier de persoane și de mărfuri. Respectarea procesului tehnologic de către operatorii de transport rutier, organismele de certificare, autogări și stațiile publice. Respectarea regulilor de exploatare a tractoarelor, a vehiculelor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor vehicule, a remorcilor. Respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent
9	Autoritatea Aeronautică Civilă	Siguranța zborurilor. Calitatea serviciilor prestate de aviația civilă. Protecția consumatorilor în domeniul transportului aeronautic. Securitatea aeronautică
10	Agenția Navală	Securitatea navigației pe căile navigabile interne și în raza portuară. Calitatea și inofensivitatea serviciilor de transport naval și a navigației în genere. Protecția consumatorilor în domeniul transportului naval. Respectarea cerințelor de securitate și calitate a navelor, a mijloacelor tehnice plutitoare, a instalațiilor și mecanismelor navale. Supravegherea pieței în domeniul ambarcațiunilor de agrement și al echipamentelor maritime
11	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	Asigurarea nivelului adecvat de securitate a datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul sistemelor informaționale și/sau registrelor ținute manual
12	Inspectoratul de Stat al Muncii	Respectarea prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, respectarea corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizațiilor de incapacitate temporară de muncă achitate de angajator și a prevederilor cu privire la intermedierea muncii și la activitatea agențiilor private și a intermediarilor nelicențiați care desfășoară activitate legată de plasarea în câmpul muncii în străinătate a cetățenilor Republicii Moldova
13	Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare	Calitatea învățământului profesional și de formare continuă, respectarea cerințelor de acreditare și autorizare a entităților ofertante de programe și servicii educaționale

3. Atribuțiile autorității de supraveghere a controalelor

Autoritatea de supraveghere a controalelor are următoarele atribuții:

- supraveghează respectarea prezentei legi, inclusiv de către autoritățile publice centrale și locale în cadrul procesului de reglementare a activității de control de stat asupra activității de întreprinzător;
- asigură introducerea datelor privind controalele, planificarea și efectuarea acestora în Registrul de stat al controalelor;
- colectează și analizează informația necesară pentru a asigura aplicarea principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege;
- acordă suport consultativ persoanelor supuse controlului și organelor abilitate cu funcții de control în privința aplicării principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege.

a. Drepturile autorității de supraveghere a controalelor

În exercitarea atribuțiilor și obligațiilor sale, autoritatea de supraveghere a controalelor este în drept:

- a) să solicite și să primească de la organele abilitate cu funcții de control, de la autoritățile administrației publice centrale și locale și de la alte instituții publice informația necesară pentru verificarea corectitudinii datelor introduse în Registrul de stat al controalelor;
- b) să recomande efectuarea de controale comune în cazul când oportunitatea acestora reiese din analiza informației deținute;
- c) să recomande modificarea graficelor controalelor pentru a garanta respectarea principiilor prevăzute de prezenta lege;
- d) să înainteze, conform legii, organelor competente sesizări în scopul înlăturării cauzelor și condițiilor care au favorizat comiterea de acțiuni neconforme legii de către organele abilitate cu funcții de control și/sau persoanele din cadrul acestora;
- e) să elaboreze și să propună Guvernului modificări la legislația în vigoare pentru a o aduce în concordanță cu prevederile prezentei legi.

CONTACT

b. Obligațiile autorității de supraveghere a controalelor

powered by
moldcell
FOUNDATION

În exercitarea atribuțiilor sale, autoritatea de supraveghere a controalelor este obligată:

- ◇ a) să activeze în strictă conformitate cu [Constituția Republicii Moldova](#), cu prezenta lege și cu alte acte normative;
- ◇ b) să asigure și să coordoneze procesul de completare continuă a Registrului de stat al controalelor;
- ◇ c) să supravegheze corectitudinea introducerii în Registrul de stat al controalelor a datelor privind controalele, planificarea și efectuarea acestora de către fiecare organ abilitat cu funcții de control;
- ◇ d) să analizeze și să confrunte informația din Registrul de stat al controalelor, din petiții și orice surse disponibile de informație;
- ◇ e) la depistarea presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege, să colecteze și să asigure datele necesare pentru a facilita procesul de constatare;
- ◇ f) la depistarea, în procesul de analiză și gestionare a informației din domeniul de competență, a presupuselor abuzuri, ilegalități sau încălcări ale principiilor prevăzute de prezenta lege din partea organelor abilitate cu funcții de control;
- ◇ g) să primească și să înregistreze petiții, declarații, comunicări, sesizări și alte informații în scopul exercitării atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor stabilite de lege;
- ◇ i) să participe la pregătirea și la perfecționarea cadrelor din organele abilitate cu funcții de control în scopul implementării principiilor și mecanismelor prevăzute de prezenta lege;
- ◇ j) să asigure protecția și păstrarea informației care constituie secret comercial, precum și a altor informații apărute prin lege care au devenit cunoscute în procesul exercitării atribuțiilor.

4. Tipurile de control

control comun – control la care participă simultan controlori din partea a două sau mai multe organe de control;

control inopinat – control care nu este inclus în planul anual al controalelor și care se efectuează cu scopul verificării respectării cerințelor stabilite de legislație;

control planificat – control efectuat conform planului anual al controalelor, în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc;

5. Procedura de control

- ❖ Controlul se efectuează în temeiul **Delegației semnate de conducătorul organului abilitat cu funcții de control.**
- ❖ Delegația de control va conține:
 - a) numărul și data emiterii;
 - b) date de identificare a organului de control emitent;
 - c) trimitere la prevederile legale care, în mod expres, acordă organului respectiv atribuția de control în cazul pentru care se emite delegația;
 - d) tipul controlului și temeiul inițierii lui (pentru controale inopinate se indică inclusiv prevederea aplicabilă de la art.19, iar pentru controalele planificate se indică numărul planului controalelor, data aprobării și locul publicării);
 - e) date despre inspectori (nume, prenume, funcția deținută);
 - f) date despre persoana supusă controlului (denumirea/numele persoanei; codul fiscal; sediul/adresa subdiviziunii controlate și codul acesteia, după caz, alte date de contact);
 - g) obiectul/obiectele care urmează a fi supuse controlului;
 - h) scopul, metoda de control și aspectele ce urmează a fi verificate, trimitere expresă la lista de verificare aplicabilă și actul normativ prin care aceasta este aprobată;
 - i) data începerii controlului și durata preconizată a acestuia.
- ❖ În cazul controalelor planificate, delegația de control se întocmește în temeiul planului controalelor, aprobat și înregistrat. În cazul controalelor inopinate se întocmește delegația de control, în temeiul art.19, precum și nota de motivare aferentă. La delegația pentru controale inopinate se anexează nota de motivare în baza căreia a fost emisă delegația, astfel încât persoana care urmează a fi supusă controlului să poată lua cunoștință de nota în cauză.

Activitatea practică (caz practic)

În cadrul unui control tematic „privind marcarea produselor” inspectorii Agenției pentru Protecția Consumatorilor constată într-un magazin alimentar, comercializarea băuturilor alcoolice cu marcarea necorespunzătoare, inclusiv în lipsa termenului de consum.

În vederea înlăturării neajunsurilor depistate, merceologul magazinului, la avizul avocatului companiei de distribuție, a marcat băuturile alcoolice din spațiu de comerț cu „termenul de valabilitate”, respectiv fiind indicată și „data producerii”.

Cu toate acestea la un control repetat, administrația magazinului primește aceleași obiecții din partea inspectorului de stat fiind sancționați repetat conform Codului Contravențional al R.M.

- ❖ *Conform art.9 al Legii privind protecției consumatorilor vânzătorul poartă anumite obligații față de consumator la etapa de comercializare. Determinați răspunderea vânzătorului în cazul marcării incorecte a băuturilor alcoolice la etapa de comercializare.*
- ❖ *Conform art.25 alin.(5) al Legii privind protecției consumatorilor, vânzătorul este obligat să marcheze produsele în conformitate cu documentele prescrise și/sau declarate. Determinați încălcarea admisă de vânzător.*
- ❖ *În calitate de agent constatat al contravenției, determinați marcarea corectă a termenului de consum la băuturile alcoolice propusă de inspectorul de stat.*

Partenerii proiectului GoYouth +

Fundația Moldcell
Ambasada Franței în Moldova
Alianța Franceză din Moldova
Camera de Comerț și Industrie Francez
Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern

AO „ASPIRE”
AO „Indigo”
SRL „NetSistem”

Beneficiarii proiectului:

Consiliul raional Hâncești
Consiliul raional Căușeni
Consiliul raional Dubăsari

powered by
moldcell^{cc}
FOUNDATION

Proiectul GoYouth+ este implementat de Asociația Henri Capitant de Cultură Juridică /AHCCJ (Grant nr.979)

